

PRELICE.

Prelice smo, o gospoje,
Vunu pitat došle k vami,
Da je date presti nami,
Ako meka jes u koje.

Vretena su duga od pedi,
Ka imamo i debela,
Glatka nam su motovjela,
Čim se lijepo pređa uredi.

Za na svrhu prije doći,
Pohitit se ne će drugo
Ne stojimo na njoj dužo,
Er trudimo u dni i u noći.

Na greben se najprije stavlja,
Jedno drugom vunu gladi,
Ter iz nutra meko vadi
Za osnovu vlas, ki valja,

Pak utaknu sred preslena,
Rat vretena vele hitra,
Njim vrtimo prije vitra,
Časom budu da predena.

Za tiem uzamnu motovila,
Njim mičemo sjemo tamo,
I svu pređu nam otamo,
Koja bude kako svila.

Kad vidite, naše dilo,
Ne ćete nas mnogo trudit,
I nas ćete same nudit,
Pređenje će bit vam milo.

Veće vuna da se ukaže,
O Vladike! što čekate?
Ne gledamo tojli plate,
Neg' priazni teći vaše.

Andrija Čubranović (1480.—1530.)

NARODNI MUZEJ U BEOGRADU.

Iza rata Narodni Muzej izašao je potpuno osakaćen od njegovih predratnih zbiraka. Jedva je ostao dvadeseti dio. Njegova zgrada je još za vreme rata porušena. Sada su zbirke Muzeja smeštene u jednoj privatnoj kući i guše se u teskobi. One nisu mogle biti ni razmeštene, zbog čega je pristup publike postao potpuno iluzoran.

Narodni Muzej ima prehistorisku zbirku,* zbirku klasičnih starina; zbirku srpskih i vizantskih starina i galeriju slika. Uz to numizmatičku i epigrafsku zbirku. Od stručnog osoblja su u Muzeju potpisani, kao u pravnik Muzeja; jedan pomoćnik, koji drži prehistorički i klasički odeljak i jedan umetnički restaurator. Nu ni jedan od spomenute trojice ne pripada isključivo muzeju. Potpisani je redovan profesor Univerziteta; pomoćnik je profesor gimnazije, a restaurator je nastavnik crtanja u jednoj gimnaziji iz unutrašnjosti.

Program rada zamišljen je na širokoj osnovi: proučavanje spomenika (naročito srpskih) u i izvan Muzeja; snimanje (fotografijom, akvarelisanjem, crtežom i dr.) starih umetničkih spomenika (i izvan Muzeja); iskopavanja prehistoričkih, klasičnih, srpskih i vizantskih nalazišta; fresaka iz zapuštenih crkava; davanje podsticanja za zaštitu i

*) Sustav beogradskih muzeja posve je drukčiji no u Zagrebu. Dok se tamo n. pr. Etnografski Muzej luči od Narodnog Muzeja (u kojem su opet svrstane nekoje grupe, koje su u Zagrebu samostalno organizovane), u Zagrebu Hrvatski Narodni Muzej sadrži pod jednim vanjskim skupnim imenom redom 7 međusobno posve nezavisnih odjela. Uredništvo.

prikupljanje starina; publikovanje srpskih, prehistoriskih, klasičnih i pisanih spomenika.

U ovom pravcu je već mnogo urađeno. Potpuno su proučene i snimljene stare crkve u Gračanici, u Sopoćanima i u Petrovoj crkvi u Gjurgjevim Stupovima (kod Novog Pazara). Samo su delimično snimljene stare crkve u oblasti Tetova, Kičeva i Prilepa. Proučen je i lokalitet Stobi na ušću Crne Reke u Vardar. Naročito je aktivan rad bio na iskopavanjima. Otkopan je jedan prehistorički lokalitet kod Pečuja (kod sela Zoka), a tako isto i jedno prehistoričko nalazište blizu Velikog Bečkereka (kod Aradca). Otkopavana je i crkva Nemanjina »Sv. Bogorodica« u Toplici (kod Kuršumlja).

Preduzimani su različni koraci, da bi se zaštitili pojedini stari spomenici i da bi se mogle prikupiti starine.

Narodni Muzej počeo je izdavati naučne publikacije, koje treba da budu ogledalo naučnog rada u Muzeju. Iz serije »Srpskih Spomenika« izišla je već rasprava »Manastir Ravanica« od potpisanog. U štampi su »Starine (natpisi, zapisi i listine)« iz serije »Pisanih Spomenika«. Pripremaju se rasprave, koje će otvoriti serije »Antičkih« i »Prehistoričkih Spomenika«.

Zbirke Muzeja su prilično umnožene za poslednje tri godine. Naročito su bogatu zbirku u prehistoričkim objektima (skoro isključivo keramike) dala iskopavanja kod Pečuja i kod Bečkereka. Numizmatička zbirka je naročito obogaćena sa 62 komada rimskih zlatnika, koje je poklonilo Ministarstvo pošta i telegrafa. Otkup bogate zbirke antikvitetu g. Bogdanovića iz Prištine obogatio je zbirku klasičnih starina. Tu bi došla i jedna vrlo interesantna rimska stela, koja vodi poreklo iz Kostolca (stari Viminacium),